

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร
Innovative Leadership by Administrators That Affects School
Effectiveness. Under the Jurisdiction of the Samut Sakhon Primary
Educational Service Area Office

¹รุ่งศิลา กรุดแก้ว Roongsila Krudkaw

²อรพรรณ ตูจินดา Oraphan Toujinda

³ดวงใจ ชนะสิทธิ์ Duangjai Chanasid

¹²³คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

¹²³Faculty of Education, Nakhon Pathom Rajabhat University

¹Corresponding author, e-mail: kruroongsila.2536@gmail.com

Received October 22, 2023; Revised June 20, 2024; Accepted: June 25, 2024

บทคัดย่อ

บทความวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา 2) เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา และ 3) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำนวน 331 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนกระจายตามขนาดของสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรมอยู่ในลำดับสูงสุด รองลงมาคือการมีวิสัยทัศน์สู่การเปลี่ยนแปลง การมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม การคิดสร้างสรรค์ และการมีคุณธรรมจริยธรรม 2) ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ความสามารถในการพัฒนาทัศนคติทางบวกอยู่ในลำดับสูงสุด รองลงมาคือความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน และความสามารถในการแก้ปัญหา 3)) ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม (X_2) การคิดสร้างสรรค์ (X_5) การมีวิสัยทัศน์สู่การเปลี่ยนแปลง (X_3) การมีคุณธรรมจริยธรรม (X_4) การสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม (X_1) เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 73.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร; ประสิทธิภาพของสถานศึกษา; ประถมศึกษา

Abstract

This research article has the following objectives: 1) to study the level of innovative leadership of educational institution administrators, 2) to study the level of effectiveness of educational institutions, and 3) to study the innovative leadership of educational institution administrators that affects the effectiveness of educational institutions. The samples used were administrators and teachers in educational institutions. Under the Office of Samut Sakhon Primary Educational Service Area, 331 people the stratified random sampling method was used according to the size of the school. The research tool is a questionnaire created by the researcher. Data were analyzed by frequency, percentage, mean, and standard deviation. and stepwise multiple regression. The findings of the research were as follows: 1) The level of innovative leadership of educational institution administrators, overall and in each aspect, was at a high level, i.e. creating an innovative organizational atmosphere was the highest. followed by having a vision towards change Participation and teamwork creative thinking and morality. 2) The effectiveness of educational institutions as a whole and in each aspect was at a high level, i.e. the ability to develop a positive attitude was in the highest order. followed by the ability to produce students with high academic achievement. Ability to modify and develop schools and ability to solve problems. 3) The innovative leadership level of school administrators includes participation and teamwork (X_2) creativity (X_5) vision for change (X_3) morality and ethics (X_4) creating an organizational atmosphere, and innovation (X_1) is a factor affecting the effectiveness of educational institutions. Together, they predict 73.50 percent with statistical significance at the .05 level.

Keywords: Executive Innovative Leadership; School effectiveness; Primary education

บทนำ

การศึกษานับว่าเป็นสิ่งสำคัญอย่างมากในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่ทันสมัย เป็นสิ่งที่ต้องเร่งปฏิบัติ เพื่อมุ่งเน้นให้ประชากรของประเทศไทยมีลักษณะที่พึงประสงค์ สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมปัจจุบันบนพื้นฐานวิถีชีวิตแบบใหม่อย่างมีความสุข ร่วมมือกันเสริมสร้างและพัฒนาชุมชน สังคมตลอดจนประเทศชาติ เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถพัฒนาประเทศชาติให้เจริญยิ่งขึ้น ความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี ในปัจจุบันนั้น นำมาซึ่งความการเปลี่ยนแปลงหลายด้าน เช่น ทางด้านสภาพแวดล้อม ด้านสังคม ด้านวัฒนธรรม ด้านวิทยาศาสตร์ และตลอดจนด้านเทคโนโลยี เพราะเหตุนี้การเรียนรู้ของผู้เรียนจึงควรที่จะเปลี่ยนตามบริบทและการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบัน ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการปรับตัวเอง ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว และเร่งเตรียมความพร้อมในการเผชิญกับความท้าทายสิ่งใหม่ๆ ในอนาคต การศึกษานั้นจึงเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญเป็นอย่างมาก ใน

การที่จะพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้ทันและเหมาะสมต่อสถานการณ์อย่างมีคุณภาพ และเพื่อเป็นจุดเริ่มต้นในการพัฒนาการศึกษาไทยให้ไปสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นการศึกษาที่มุ่งเน้นให้มนุษย์มีปัญญา เพราะปัญญาของมนุษย์นั้น จะมีส่วนช่วยในการพัฒนาประเทศชาติ (พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์, 2558)

ปัจจุบันประเทศไทยกำลังอยู่ในยุคที่มีความเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วโดยแทบไม่ทันตั้งตัวในทุกๆ ด้าน ทั้งทางด้านการเมือง สังคม วิทยาศาสตร์ การคมนาคม เทคโนโลยี การสื่อสาร และสถานการณ์สำคัญในปัจจุบันนี้คือสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค covid-19 ทำให้มีผู้ได้รับผลกระทบผู้ติดเชื้อ และมีผู้เสียชีวิตเป็นจำนวนมาก ซึ่งผลของการระบาดส่งผลถึงทุกภาคส่วน ทำให้หลายภาคส่วนต้องมีการเปลี่ยนแปลง และปรับรูปแบบแผนงานของตนเอง โดยเฉพาะในด้านการจัดการศึกษาของสถานศึกษาทั้งในประเทศไทย และอีกหลายประเทศทั่วโลก ทำให้สถานศึกษาต่างต้องปรับตัวอย่างรวดเร็ว โดยจะต้องเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนการสอน จากการจัดการเรียนรู้แบบปกติมาเป็นการจัดการเรียนรู้แบบปกติใหม่ (New Normal) หรือการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ ทำให้ทั้งผู้บริหาร และครูผู้สอนต้องพัฒนาตนเองอย่างเร่งด่วนเพื่อให้ทันกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค covid-19 ที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ให้เหมาะกับช่วงชั้นและวัยของผู้เรียน อันเป็นไปตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และมาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัดฯ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ได้กำหนดไว้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552) ซึ่งสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค covid-19 นี้ นับเป็นเหตุการณ์ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ เห็นได้อย่างชัดเจนว่า ผู้บริหาร และครูผู้สอนจะต้องปรับตัวพร้อมทั้งหาวิธีการและนวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอนรูปแบบใหม่แบบออนไลน์ ภายใต้สถานการณ์บีบบังคับในเหตุการณ์ที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อนนี้ covid-19 ได้เปลี่ยนแปลงวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนนักศึกษาทั่วประเทศ การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญอย่างหนึ่ง ในด้านการศึกษาคือ การเคลื่อนไหวทางออนไลน์ที่ใหญ่ที่สุดในประวัติศาสตร์การศึกษาของไทย สิ่งนี้และการเปลี่ยนแปลงอื่นๆ ที่ตามมาทำให้สามารถมองเห็นอนาคตของการศึกษาได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ผู้นำหรือผู้บริหารจึงต้องมีการพัฒนาในเรื่องการบริหารจัดการศึกษาและนวัตกรรมให้สอดคล้องกับความปกติใหม่ โดยมีแนวทางในการบริหารงานที่ชัดเจน ได้แก่ การเตรียมความพร้อมในการเรียนการสอนออนไลน์ อุปกรณ์ และเทคโนโลยี การออกแบบหลักสูตรโดยเห็นความสำคัญของความแตกต่างในนักเรียนแต่ละบุคคล ในการบริหารสถานศึกษาและครูเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ มีการปรึกษา และวางแผนงานต่างๆ ร่วมกันของบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในทุกส่วน ตั้งแต่ผู้ที่กำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ประกอบการ ในภาคธุรกิจ ตลอดจนถึงภาคประชาสังคม พ่อแม่ผู้ปกครอง รวมถึงการเตรียมความพร้อมทั้งด้านร่างกาย ด้านจิตใจของครู และผู้เรียน (Duangchurn, 2020) ซึ่งสอดคล้องกับศศิประภา ชัยประสิทธิ์ ที่ได้กล่าวว่า การสร้างสรรค์องค์กรแห่งนวัตกรรมนั้น นับว่าเป็นสิ่งที่เกิดขึ้น จากการใช้ทักษะ ความรู้ความสามารถ ตลอดจนการมีความคิดริเริ่ม นำมาใช้ร่วมกันกับความสามารถทางการบริหารและการจัดการ ทั้งนี้เพื่อทำให้เกิดการพัฒนาเพื่อที่จะแข่งขัน โดยจะมีการกำหนดเป้าหมายอย่างชัดเจน ซึ่งสามารถจะนำพา และพัฒนาองค์กรให้ไปสู่การเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม ผู้บริหารจึงควรใส่ใจ และสร้างแรงผลักดันตลอดจนกำลังใจให้บุคลากรในองค์กรเกิดการสร้างสรรค์นวัตกรรมในหน่วยงาน เล็งเห็นคุณค่าของนวัตกรรมว่าเป็นสิ่งสำคัญ และจะต้องมีบุคลากรที่ทำหน้าที่ตามความเหมาะสม

ภายใต้กระบวนการขององค์กรนวัตกรรม ซึ่งมีการให้ความสำคัญ เกี่ยวกับการสร้างบรรยากาศ และปรับปรุงสภาพแวดล้อมในที่ทำงานให้เอื้อต่อกระบวนการแห่งการสร้างสรรค์ ผู้นำองค์กร จำเป็นต้องสร้างองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ Learning organization อย่างแท้จริง (ศศิ ประภา ชัยประสิทธิ์, 2553) และสอดคล้องกับปวิณา กันถิ่น ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิง นวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนพระราชรัฐ เขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 5 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมประกอบด้วย วิสัยทัศน์สู่การเปลี่ยนแปลง การสร้างแรงจูงใจให้ บุคลากร การทำงานเป็นทีม การมีคุณธรรม การสร้างบรรยากาศส่งเสริมองค์กรนวัตกรรม และ ความคิดสร้างสรรค์ มีความสำคัญต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา (ปวิณา กันถิ่น, 2560)

การบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิผลสูงขึ้นในยุคใหม่นี้ จึงควรนำเทคโนโลยีมาปรับใช้ ควบคู่ไปกับการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning คือการลงมือปฏิบัติจริงผ่านสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี หรือกิจกรรมการเรียนรู้ ต่างๆ ที่มีครูผู้สอนเป็นผู้แนะนำ กระตุ้น หรืออำนวยความสะดวก ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ขึ้น และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง ช่วยให้ผู้เรียนเกิด การเรียนรู้รวดเร็ว จากการศึกษาค้นคว้าผ่านสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีต่างๆ ซึ่งนักเรียนจะสามารถใช้ เทคโนโลยีได้ตลอดทุกที่ทุกเวลา ซึ่งสอดคล้องกับเป้าประสงค์หลักนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ซึ่งมีวิสัยทัศน์ว่า “การศึกษาขั้นพื้นฐาน มีคุณภาพและมาตรฐาน ระดับสากล บนพื้นฐานความเป็นไทย ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมสร้างสรรค์ภายใต้วิถีใหม่ วิถี สมุทรสาคร” ซึ่งมีเป้าประสงค์หลักคือ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คิดริเริ่มและ สร้างสรรค์นวัตกรรม มีความรู้ มีทักษะ มีสมรรถนะตามหลักสูตร และคุณลักษณะของผู้เรียนใน ศตวรรษที่ 21 นั้นควรจะมีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรงเหมาะสมกับวัย มีความสามารถในการพึ่งพา ตนเองได้ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการเติบโตไปเป็นพลเมืองพลโลกที่ดีในอนาคต (Global Citizen) เพื่อพร้อมที่จะก้าวสู่สากล และนำไปสู่การสร้างตลอดจนการพัฒนาความสามารถ ในการแข่งขันระดับประเทศ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร, 2565)

ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรสาคร จึงมีความสนใจที่จะศึกษาในเรื่องของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้มีเป้าหมายในทิศทางปฏิรูป และพัฒนาการศึกษาให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน และ ตอบรับนโยบายต่างๆ ของภาครัฐ เพื่อที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะได้นำไปใช้พัฒนาด้านนวัตกรรม ซึ่งจะ นำพาไปสู่ความสำเร็จในการจัดการศึกษาของไทยในปัจจุบันได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยพลิก สถานการณ์วิกฤตโควิดเป็นโอกาสในการปรับการศึกษาครั้งใหญ่ พัฒนากิจกรรมทางการศึกษาควบคู่ ไปพร้อมกับการพัฒนาผู้เรียน เพื่อพร้อมก้าวเข้าสู่โลกยุคใหม่ต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสาคร

3. เพื่อวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) ประชากร คือ ผู้บริหาร และครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ปีการศึกษา 2566 จำนวน 2,273 คนแบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 102 คน ครูในสถานศึกษา จำนวน 2,171 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู โดยใช้ตารางกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie & Morgan (Krejcie & Morgan, 1970 อ้างถึงใน สุวิมล ติรกานันท์, 2557) ได้จำนวน 331 คน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (proportional stratified random sampling) จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ได้แก่ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก และจำแนกตามตำแหน่ง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู แบ่งเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 15 คน และครู จำนวน 316 คน โดยมีการแบ่งขั้นตอนการวิจัยออกเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีข้อความเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงานในโรงเรียน ลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (checklist)

ขั้นตอนที่ 2 สอบถามระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) มีการตรวจสอบความตรงด้านโครงสร้างเนื้อหา และภาษา (content validity) แล้วหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความถาม และวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยเลือกข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 0.67-1.00

ขั้นตอนที่ 3 สอบถามระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) มีการตรวจสอบความตรงด้านโครงสร้างเนื้อหาและภาษา (content validity) แล้วหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความถาม และวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยเลือกข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 0.67-1.00

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน และอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน โดยการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรมอยู่ในลำดับสูงสุด รองลงมาคือการมีวิสัยทัศน์สู่การเปลี่ยนแปลง การมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม การคิดสร้างสรรค์ และการมีคุณธรรมจริยธรรม ตามลำดับ

(n = 331)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปร	การสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม (X_1)	การมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม (X_2)	การมีวิสัยทัศน์สู่การเปลี่ยนแปลง (X_3)	การมีคุณธรรม จริยธรรม (X_4)	การคิดสร้างสรรค์ (X_5)	ประสิทธิผลของสถานศึกษา (Y_{tot})
การสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม(X_1)	1.00					
การมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม(X_2)	0.96**	1.00				
การมีวิสัยทัศน์สู่การเปลี่ยนแปลง(X_3)	0.59**	0.76**	1.00			
การมีคุณธรรม จริยธรรม(X_4)	0.24**	0.71**	0.78**	1.00		
การคิดสร้างสรรค์(X_5)	0.43**	0.75**	0.77**	0.79**	1.00	
ประสิทธิผลของสถานศึกษา(Y_{tot})	0.11**	0.78**	0.78**	0.75**	0.77**	1.00

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วัตถุประสงค์ที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสาครโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีความสามารถในการพัฒนาทัศนคติทางบวกอยู่ในลำดับสูงสุดรองลงมาคือความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน และความสามารถในการแก้ปัญหาตามลำดับ

วัตถุประสงค์ที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เรียงตามลำดับอิทธิพลจากมากไปหาน้อยดังนี้ การมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม การคิดสร้างสรรค์ การมีวิสัยทัศน์สู่การเปลี่ยนแปลง การมีคุณธรรมจริยธรรม การสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งแสดงว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารได้แก่ การมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม การคิดสร้างสรรค์ การมีวิสัยทัศน์สู่การเปลี่ยนแปลง การมีคุณธรรมจริยธรรม การสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรมส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สามารถร่วมกันทำนายประสิทธิผลของสถานศึกษานโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามได้ร้อยละ 73.50

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้นำใช้นวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรมอยู่ในลำดับสูงสุด รองลงมาคือการมีวิสัยทัศน์สู่การเปลี่ยนแปลง การมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม การคิดสร้างสรรค์ และการมีคุณธรรม จริยธรรมตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีการใช้นวัตกรรมเข้ามาเป็นส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษาเพื่อให้สถานศึกษามีความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นและประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เวียงวืวรรณ์ ทำทูล ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อองค์กรเขตสมรรถนะสูงของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 ซึ่งผลวิจัยพบว่าภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อองค์กรเขตสมรรถนะสูงของโรงเรียนในสังกัดดังกล่าว มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อ องค์กรศักยภาพสมรรถนะสูง 4 ด้านได้แก่ ด้านบรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม ด้านการบริหารความเสี่ยง ด้านการมีจริยธรรมและตรวจสอบได้ และด้านการเปลี่ยนแปลง (เวียงวืวรรณ์ ทำทูล, 2557) ซึ่งสอดคล้องกับปวีณา กันถิน ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนพระราชรัฐ เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 พบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนพระราชรัฐมีระดับภาวะผู้นำ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับดังนี้ การมีวิสัยทัศน์สู่การเปลี่ยนแปลง การสร้างแรงจูงใจให้กับบุคลากร การมีส่วนร่วมในการทำงานและทำงานเป็นทีม การมีคุณธรรมจริยธรรม การสร้างบรรยากาศแห่ง การส่งเสริมองค์กรนวัตกรรม และการคิดสร้างสรรค์ ตามลำดับ (ปวีณา กันถิน, 2560) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับขวัญชนก โตนาค ที่ได้กล่าวถึงลักษณะของผู้นำเชิงนวัตกรรมที่สามารถสรุปได้ว่า ผู้นำเชิงนวัตกรรมมีลักษณะเป็นผู้ที่มีความมุ่งมั่นเพื่อให้ตรงกับเป้าหมายขององค์กร เป็นผู้ที่มีส่วนสำคัญในการสร้างนวัตกรรม เป็นผู้สนับสนุนให้มีการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพสูง มีการวิเคราะห์ที่เป็นระบบมีความยุติธรรมมีความภูมิใจที่เป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาองค์กรสนับสนุนการทำงานเป็นทีมมีการเปิดโอกาสให้คนในองค์กรมีการแสดงความคิดเห็นมีการวางแผนเพื่อบริหารงานในสถานะที่มีการเปลี่ยนแปลงมีความกล้าเสี่ยงเพื่อตัดสินใจที่จะทำให้เกิดนวัตกรรมพร้อมทั้งยอมรับความผิดพลาดมีแนวคิดใหม่ๆ ที่นำไปสู่การสร้างนวัตกรรม (ขวัญชนก โตนาค, 2556)

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีการความสามารถในการพัฒนาทัศนคติทางบวกอยู่ในลำดับสูงสุด รองลงมาคือความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน และความสามารถในการแก้ปัญหา ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากประสิทธิภาพของสถานศึกษาเป็นตัวบ่งบอกถึงความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมจึงมีความสำคัญอย่างมากที่จะทำให้สถานศึกษาบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ซึ่งสอดคล้องกับมณีนรัตน์ คุ่มวงศ์ดี ที่ได้กล่าวถึงความหมายของ

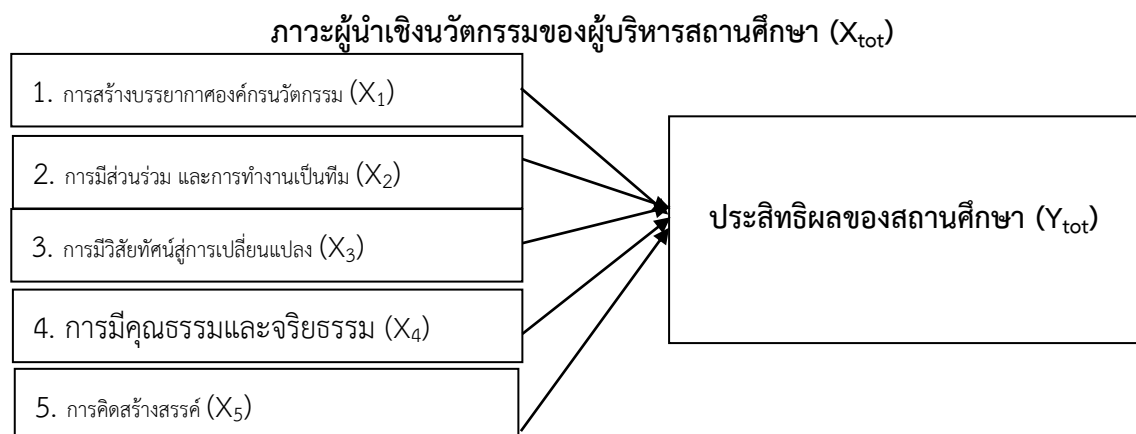
ประสิทธิผลของสถานศึกษาซึ่งสามารถสรุปได้ว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษาหมายถึงสถานศึกษาที่มีความสามารถในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพัฒนาเพื่อให้มีการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมที่แท้จริง ที่บูรณาการผสมผสานการคงสภาพขององค์กรทำให้เกิดความพอใจและผลสำเร็จของการทำงานให้องค์กรหรือหน่วยงานให้เกิดประโยชน์สูงสุดโดยพิจารณาจากความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และสามารถพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติเชิงบวกตลอดจนสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมทางภายในและภายนอกและ รวมทั้งสามารถแก้ไขปัญหาภายในโรงเรียนจนทำให้เกิดความพอใจในการทำงานซึ่งเป็นการมองประสิทธิภาพในภาพรวมทั้งระบบ (มณีรัตน์ คุ่มวงศ์, 2556) และสอดคล้องกับแนวคิดของโคกิตา คล้ายหนองสรวง กล่าวว่าความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวกเป็นการศึกษา นอกจากจะเสริมสร้างความเจริญให้บุคคลมีบทบาทสำคัญในการเตรียมเยาวชนให้เป็นผู้ใหญ่ที่ดี สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ส่งเสริมให้บุคคลรู้จักสร้างความสำเร็จให้แก่ตนเอง มีความกระตือรือร้นในการศึกษาหาความรู้ มีศีลธรรมและวัฒนธรรมอันดี ด้านการดำเนินงานของสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้สูงสุด ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกฝ่ายงาน มีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานของสถานศึกษาและด้านการแก้ปัญหาการดำเนินงาน ในสถานศึกษาสูงสุด ผู้บริหารสถานศึกษาครูและบุคลากรทางการศึกษาไม่เพิกเฉยต่อปัญหาในสถานศึกษา (โคกิตา คล้ายหนองสรวง, 2558) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของวิริยธ แสงสิริวัฒน์ กล่าวว่า ประสิทธิภาพองค์กร หมายถึง การที่องค์กรสามารถดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ขององค์กร ที่กำหนดไว้ซึ่งเป็นแนวทางที่เกิดจากการพัฒนาและบูรณาการมุ่งเป้าหมาย (วิริยธ แสงสิริวัฒน์, 2550) และสอดคล้องกับแนวคิดของเรียม สุขกล้า ที่ให้แนวคิดว่าการประสิทธิผลโรงเรียน คือ ความสำเร็จของโรงเรียนที่สามารถทำหน้าที่ให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เกิดจากประสิทธิภาพของผู้บริหาร ครูที่สามารถใช้ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการบริหารจัดการเพื่อแสดงให้เห็นว่ามีความสามารถในการปฏิบัติงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ คือความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ความสามารถพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ความสามารถปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียนให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม และความสามารถแก้ปัญหาภายในโรงเรียน (เรียม สุขกล้า, 2553) และสอดคล้องกับงานวิจัยของดารณี คงกระพันท์ ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและบรรยากาศองค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 2 พบว่าบรรยากาศองค์กรและประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก (ดารณี คงกระพันท์, 2557)

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เรียงตามลำดับอิทธิพลจากมากไปหาน้อยดังนี้ การมีส่วนร่วมและทำงานเป็นทีม การคิดสร้างสรรค์ การมีวิสัยทัศน์สู่การเปลี่ยนแปลง การมีคุณธรรมจริยธรรม การสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสามารถร่วมทำนายประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ได้ร้อยละ 73.50 ทั้งนี้

เนื่องจากภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารมีส่วนสำคัญในการบริหารสถานศึกษาเพื่อให้สถานศึกษามีประสิทธิผลตามเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งสอดคล้องกับองค์ประกอบ ประจักษ์เชตต์ ได้เขียนบทความเกี่ยวกับองค์กรแห่งนวัตกรรม การศึกษาโดยสามารถสรุปได้ว่าองค์กรแห่งนวัตกรรม การศึกษาเป็นองค์กรทางการศึกษาที่มีการสร้างสิ่งใหม่หรือมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงสิ่งเดิมทั้งรูปแบบวิธีการทำงาน และการจัดการเรียนการสอนและทำให้การจัดการศึกษามีประสิทธิผลดีขึ้นผู้เรียนที่เป็นเป้าหมายสำคัญของการจัดการศึกษาได้รับการพัฒนาอย่างมีคุณภาพ (องค์ประกอบ ประจักษ์เชตต์, 2557) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของวิรัตน์ พงศ์มิตร และคณะ ที่ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 ได้แก่ ปัจจัยผู้บริหาร ปัจจัยด้านครู ปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านบรรยากาศ ปัจจัยด้านทรัพยากร และปัจจัยด้านนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนกับประสิทธิผลการบริหารของโรงเรียนนายสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขตที่ 21 พบว่าปัจจัยด้านบรรยากาศ ปัจจัยด้านทรัพยากรปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านนักเรียน และปัจจัยด้านหลักสูตร มีความสัมพันธ์ทางบวกระดับมากกับประสิทธิผลการบริหารของโรงเรียน (วิรัตน์ พงศ์มิตร และคณะ, 2556) และสอดคล้องกับทินกร คลังจินดา ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องบรรยากาศองค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 5 โดยพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์กรกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 5 มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับมาก (ทินกร คลังจินดา, 2558)

องค์ความรู้ใหม่

จากการศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสามารถนำเสนอ กรอบแนวคิดได้ดังนี้

จากผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมและทำงานเป็นทีม (X₂) การคิดสร้างสรรค์ (X₅) การมีวิสัยทัศน์สู่การเปลี่ยนแปลง (X₃) การมีคุณธรรม

จริยธรรม (X_4) การสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม (X_1) เป็นตัวแปรที่ได้รับเลือกเข้าสมการถดถอย และสามารถอธิบายความผันแปรของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าประสิทธิภาพในการทำนาย (R^2) เท่ากับ 0.735 ซึ่งแสดงว่า การมีส่วนร่วมและทำงานเป็นทีม การคิดสร้างสรรค์ การมีวิสัยทัศน์สู่การเปลี่ยนแปลง การมีคุณธรรมจริยธรรม การสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา และสามารถทำนายประสิทธิผลของสถานศึกษาได้ร้อยละ 73.50 โดยสามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ ดังนี้

สมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปของคะแนนดิบ คือ

$$\hat{Y}_{\text{tot}} = 0.78 + 0.26 (X_2) + 0.16 (X_5) + 0.19 (X_3) + 0.10 (X_4) + 0.69 (X_1)$$

สมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปของคะแนนมาตรฐาน คือ

$$\hat{Z}_{\text{tot}} = 0.32 (Z_2) + 0.22 (Z_5) + 0.24 (Z_3) + 0.14 (Z_4) + 0.70 (Z_1)$$

จากสมการคะแนนดิบ หมายถึง เมื่อการมีส่วนร่วมและทำงานเป็นทีม เพิ่มขึ้น 1 คะแนน จะทำให้คะแนนประสิทธิผลของสถานศึกษาเพิ่มขึ้น 0.26 คะแนน เมื่อคะแนนการคิดสร้างสรรค์ เพิ่มขึ้น 1 คะแนน จะทำให้คะแนนประสิทธิผลของสถานศึกษาเพิ่มขึ้น 0.16 คะแนน เมื่อคะแนนการมีวิสัยทัศน์สู่การเปลี่ยนแปลง เพิ่มขึ้น 1 คะแนน จะทำให้คะแนนประสิทธิผลของสถานศึกษาเพิ่มขึ้น 0.19 คะแนน เมื่อคะแนนการมีคุณธรรมจริยธรรม เพิ่มขึ้น 1 คะแนน จะทำให้คะแนนประสิทธิผลของสถานศึกษาเพิ่มขึ้น 0.10 คะแนน และเมื่อคะแนนการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม เพิ่มขึ้น 1 คะแนน จะทำให้คะแนนประสิทธิผลของสถานศึกษาเพิ่มขึ้น 0.69 คะแนน

จากสมการคะแนนมาตรฐาน หมายถึง เมื่อการมีส่วนร่วมและทำงานเป็นทีม เพิ่มขึ้น 1 คะแนนมาตรฐาน จะทำให้คะแนนประสิทธิผลของสถานศึกษาเพิ่มขึ้น 0.32 คะแนนมาตรฐาน เมื่อคะแนนการคิดสร้างสรรค์ เพิ่มขึ้น 1 คะแนนมาตรฐาน จะทำให้คะแนนประสิทธิผลของสถานศึกษาเพิ่มขึ้น 0.22 คะแนนมาตรฐาน เมื่อคะแนนการมีวิสัยทัศน์สู่การเปลี่ยนแปลง เพิ่มขึ้น 1 คะแนนมาตรฐาน จะทำให้คะแนนประสิทธิผลของสถานศึกษาเพิ่มขึ้น 0.24 คะแนนมาตรฐาน เมื่อคะแนนการมีคุณธรรมจริยธรรม เพิ่มขึ้น 1 คะแนนมาตรฐาน จะทำให้คะแนนประสิทธิผลของสถานศึกษาเพิ่มขึ้น 0.14 คะแนนมาตรฐาน และเมื่อคะแนนการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม เพิ่มขึ้น 1 คะแนนมาตรฐาน จะทำให้คะแนนประสิทธิผลของสถานศึกษาเพิ่มขึ้น 0.70 คะแนนมาตรฐาน

ดังนั้น ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้ง 5 ด้าน คือ การสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม การมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม การมีวิสัยทัศน์สู่การเปลี่ยนแปลง การมีคุณธรรม จริยธรรม และการคิดสร้างสรรค์ เป็นตัวแปรพยากรณ์ที่เป็นปัจจัยต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัย

บทสรุป

ผู้บริหารควรนำภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่ได้จากงานวิจัยในครั้งนี้ทั้งในด้านการมีส่วนร่วมและทำงานเป็นทีม การคิดสร้างสรรค์ การมีวิสัยทัศน์สู่การเปลี่ยนแปลง การมีคุณธรรมจริยธรรม การ

สร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม ไปใช้ในการบริหารงานในสถานศึกษา พัฒนาการศึกษาให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน และใช้พัฒนาด้านนวัตกรรม ซึ่งจะนำไปสู่ความสำเร็จในการจัดการศึกษาในปัจจุบันได้อย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนาบุคลากรทางการศึกษาควบคู่ไปพร้อมกับการพัฒนาผู้เรียน เพื่อพร้อมก้าวเข้าสู่โลกยุคใหม่ต่อไป

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษา สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ประกอบแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา และดำเนินงานให้สอดคล้องกับนโยบายในการบริหารงานต่างๆ ภายในโรงเรียน โดยใช้ภาวะผู้นำของผู้บริหารในด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรมและดำเนินการตรวจสอบคุณภาพของวิธีการหรือนวัตกรรม ตลอดจนส่งเสริมสนับสนุนครูและบุคลากรในการสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผลและบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เมื่อครูและบุคลากรได้รับการส่งเสริมสนับสนุนและตรวจสอบคุณภาพของวิธีการหรือนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง จึงส่งผลให้เกิดประสิทธิผลต่อสถานศึกษาในระดับสูง

1.2 ควรมีการวิเคราะห์ปัญหาของสถานศึกษาเพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการจัดทำแผน ผู้บริหารครูและบุคลากรควรมุ่งเน้นให้ความสำคัญในการพัฒนา ทักษะการแก้ปัญหาซึ่งเป็นทักษะที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในยุคปัจจุบัน เมื่อนักเรียนเผชิญกับความยุ่งยากของปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน ก็จะสามารถใช้ทักษะการแก้ปัญหาไปประยุกต์ใช้ในการจัดการกับปัญหาต่างๆ ได้ไม่ว่าจะเป็นปัญหาความเครียด ปัญหาความวิตกกังวล ปัญหาด้านความโกรธ ปัญหาการควบคุมตนเอง และการแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ตลอดจนการปรับตัวทางสังคมซึ่งในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เมื่อนักเรียนมีความสามารถในการแก้ปัญหา ก็จะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียนและส่งผลที่ดีต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาต่อไป

1.3 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษา สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ประกอบแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายในการบริหารงานในด้านต่างๆ โดยใช้ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารในการส่งเสริมและพัฒนาครู บุคลากรทางการศึกษาควบคู่ไปพร้อมกับการพัฒนาผู้เรียน เพื่อพร้อมก้าวเข้าสู่โลกยุคใหม่อันจะส่งผลที่ดีต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาให้มากขึ้นต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

งานวิจัยนี้ได้ข้อค้นพบ ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่สำคัญ คือ การสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม การมีส่วนร่วมและทำงานเป็นทีม การมีวิสัยทัศน์สู่การเปลี่ยนแปลง การมีคุณธรรมจริยธรรม และการคิดสร้างสรรค์ ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการบริหารสถานศึกษา และควรให้ความสำคัญกับปัจจัยที่จะส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา และเนื่องจากตัวแปรภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรมอยู่ในลำดับสูงสุดและรองลงมาคือการมีวิสัยทัศน์สู่การเปลี่ยนแปลง ดังนั้น ควรทำการวิจัยพัฒนา ตัวบ่งชี้ หรือวิจัยการ

พัฒนารูปแบบ ใน 2 ตัวแปรนี้เป็นประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไป เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สามารถนำไปสู่แนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้นต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ขวัญชนก โตนาค. (2556). การวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์.
- ดารณี คงกระพันธ์. (2557). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและบรรยากาศองค์การที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2. *งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ทินกร คลังจินดา. (2558). บรรยากาศองค์การที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5. *วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ปวีณา กันถิ่น. (2560). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนประจักษ์เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5. *การศึกษาค้นคว้าอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. (2558). *การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มณีนรัตน์ คุ่มวงศ์ดี. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้กับประสิทธิผลของโรงเรียนบ้านปลวกแดงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยองเขต 1. *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เรียม สุขกล้า. (2553). ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครู กับประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1. *งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิรัตน์ พงษ์มิตร และคณะ. (2556). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21. *วิทยานิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิรัชธ แสงศิริวัฒน์. (2550). *การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผล ของศูนย์การศึกษานอกจังหวัด*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- เวียงวิวรรณ ทำทูล. (2557). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อองค์การขีดสมรรถนะสูงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21. *วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยขอนแก่น*.
- สุวิมล ติรกานันท์. (2557). *การสร้างเครื่องมือวัดตัวแปรในการวิจัยทางสังคมศาสตร์แนวทางสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศศิประภา ชัยประสิทธิ์. (2553). “องค์กรแห่งนวัตกรรม” ทางเลือกของผู้ประกอบการยุคใหม่. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- ไศภิดา คล้ายหนองสรวง. (2558). การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3. *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา*.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. (2565). *แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2563-2565*. สืบค้นข้อมูลเมื่อ 7 ธันวาคม 2565, จาก <http://www.home.skn.go.th/main/>
- องค์กร ประจันเขตต์. (2557). องค์กรแห่งนวัตกรรมการศึกษาทางเลือกใหม่ของการบริหารการศึกษา. *วารสารพยาบาลทหารบก*, 15(1): 45-51.
- Duangchurn, P. (2020). The New Normal In Educational Administration After The Covid-19 Crisis. *Journal of Arts Management*, 4(3): 783-795. [In Thai]

